

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1471
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-58419)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) TBMM Başkanlığının 06.01.2015 tarih ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00. 07-
[7/58419]-209525 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 13.01.2015 tarih ve 31853594-610-2-9341-123 sayılı yazısı.

Van Milletvekili Sayın Nazmi GÜR'ün Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/58419 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

Ek: Önerge Cevabı (2 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN NAZMİ GÜR'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/58419)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Van Gölü çevresinde bulunan resmi kurumlar, valilik ve kaymakamlıklar tarafından verilen izinlerle sahil kısmına kurulan özel işletmelerin yarattığı çevre kirliliği gün geçtikçe telafisi mümkün olmayan tahribatlara neden olmaktadır. İnşa edildikleri her alanda büyük bir doğa katliamına neden olan HES'ler Van Gölü'nü de kirlletmektedir. Van'ın Edremit İlçesi'nde Van Gölü sahilinde bulunan Edremit Hidroelektrik Santralinin arıtma sistemi olmadan işlettiği tatlı suyu arıtmadan göle akıtmasından kaynaklı meydana gelen su kirliliği gözle görünür boyutlara ulaştığı halde yetkililer olaya sessiz kalmaktadır. HES'in bulunduğu Kadembas mevkiinde 10 kilometrelik sahil şeridinde işletmeden gelen atıklardan kaynaklı göl suyunun renginin dahi değişmesine neden olan ve gözle görülür bir kirliliğe sebep olmaktadır.

Van ilinde üç yeni HES'in yapılması planlanmakta ve yeni çevre katliamları oluşturulmak istenmektedir. Muradiye'de bulunan Şeytan deresinin üst kısmına, Çatak'ta Kani Spi civarına ve Gürpınar'da yapılması planlanan HES'ler de proje aşamasındadır. Bu bağlamda;

-Van ili Muradiye ilçesinde bulunan Şeytan deresinin üst kısmına, Çatak'ta Kani Spi civarına ve Gürpınar'da yapılması planlanan HES'lerin yapımını iptal etmek için Bakanlığınızca her hangi bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?

-Van'ın Edremit İlçesinde Van Gölü sahilinde bulunan Edremit Hidroelektrik Santrali arıtma sistemi olmadan işlettiği tatlı suyu arıtmadan göle akıtmasından kaynaklı meydana gelen su kirliliğinden haberdar mısınız? Bu kirliliği önlemek adına Bakanlığınızca ne tür önlemler almayı düşünüyorsunuz?

-Van ilinde yapılması planlanan üç HES'in yapımının ÇED raporu mevcut mudur?

-Van ilinde çevre katliamlarına neden olan HES'lerin önlenmesi için ne tür önlemler almayı düşünüyor musunuz?

-Van Gölü çevresinde bulunan resmi kurumlar, valilik ve kaymakamlıklar tarafından verilen izinlerle sahil kısmına kurulan özel işletmelerin yarattığı çevre kirliliğini ortadan kaldırmak adına ne tür girişimleriniz olacaktır?

-HES'lerin çevreye verdiği tahribatı ve bölgenin ekosisteminin bozulmasını önlemek için ne tür çalışmalar yapmayı düşünüyorsunuz?

-Muradiye'de bulunan Şeytan deresinin üst kısmına, Çatak'ta Kani Spi civarına ve Gürpınar'da yapılması planlanan HES'ler için ayrılan bütçe miktarı nedir? Yapılacak olan bu HES'lerin ekonomik getirisi, çevreye vereceği zararı ve ekolojik yapıyı geri kazandırır mı?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Hidrolik kaynaklı elektrik üretimine uygun alanların belirlenmesi, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) yetkisi dahilindedir. Başvuru yapılması uygun projeler DSİ internet sayfasında yayınlanarak özel sektör yatırımlarına açılmaktadır. Elektrik üretimine uygun alanın özel sektör tarafından bulunması durumunda; özel sektör yatırımcıları tarafından geliştirilen projelere ilişkin fizibilite raporlarının, DSİ tarafından yapılan inceleme sonucu uygun bulunması ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi hükmü gereği DSİ ile yapılmış Su Kullanım Hakkı Anlaşmasının veya Su Kullanım Hakkı Anlaşması imzalayabilmeye hak kazandıklarının belgelenmesi sonrasında, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'na yapılan lisans başvurusu değerlendirmeye alınmaktadır.

Bilindiği gibi Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci, yapılması planlanan HES projelerinin yapımına başlanılmadan önce, projeden etkilenecek alanın belirlenerek proje kapsamında oluşacak olan çevresel etkilerin asgari düzeye indirilmesini, mer'i mevzuat kapsamında ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerinin de alınması kaydıyla gerekli tedbirlerin ve taahhütlerin alınmasını, proje hakkında "ÇED Olumlu" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN NAZMI GÜR'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/58419)**

verilmesini müteakip projenin inşaat ve işletme faaliyeti dönemlerinde izleme ve kontrolünü sağlayan bir süreçtir.

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri gereği, elektrik üretim tesislerine ilişkin ÇED raporu, izin, ruhsat gibi diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülükler Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü nezdinde şirket tarafından yerine getirilmektedir. ÇED olumlu kararı veya ÇED gerekli değildir kararının EPDK'ya sunulmasını takiben 49 yıl süreli elektrik üretim lisansı verilmektedir.

EPDK'ya yapılan önlisans başvurularının, önlisans süresi içerisinde tamamlanması gereken iş ve işlemler kapsamında, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 17 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; önlisans sahibi tüzel kişilerin, önlisans alma tarihinden itibaren doksan gün içerisinde, ÇED Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın alınması için ilgili kuruma başvurma zorunluluğu bulunmakta olup ön lisans süresi içerisinde Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında alınacak kararın EPDK'ya ibraz edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda sunulan kararlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında lisans sahibi tüzel kişilerin projelerine ilişkin hazırladığı proje tanıtım dosyasının değerlendirilmesi sonucu verilmekte olup, ÇED Olumsuz Kararı verilen projelere EPDK tarafından lisans verilmemektedir.